

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Science in de farmaceutische zorg (master) van de Katholieke Universiteit Leuven

datum 21 februari 2012
onderwerp accreditatierapport en -besluit (#5333)
bijlage

1 Inleiding

Bij brief van 18 juli 2011 heeft het instellingsbestuur van de Katholieke Universiteit Leuven te Leuven een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Science in de farmaceutische zorg (master). Deze aanvraag is ontvangen op 19 juli 2011 en ontvankelijk verklaard op 12 december 2011.

- 1 De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

- Voorzitter:
 - prof. dr. H. de Jong, hoogleraar Farmaceutische Analyse & Analytische Chemie, Universiteit Leiden;
- Leden:
 - prof. dr. P. Tulkens, hoogleraar Farmacologie, Université Catholique de Louvain, en hoogleraar Human Biochemistry and Biochemical Pathology, Université de Mons-Hainaut;
 - prof. dr. D. Tromp, directeur Quality Institute for Pharmaceutical Care;
 - dr. C. Nelissen, hoofd dienst Onderwijs, XIOS Hogeschool (*onderwijsdeskundige*);
 - S. Lenaerts, BA, student Master in de farmaceutische wetenschappen, Vrije Universiteit Brussel (*student-lid*).

Secretarissen:

- P. Daerden, stafmedewerker VLIR;
- J. Stockmans, stafmedewerker VLIR.

De visitatie heeft plaatsgevonden van 13 tot en met 16 december 2010. Het visitatierapport dateert van juli 2011.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLIR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3 Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De masteropleiding in de farmaceutische zorg beoogt verdieping en verbreding. De doelstellingen besteden aandacht aan algemeen wetenschappelijke competenties op een gevorderd niveau, het zelfstandig kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek en vaardigheden en attitudes in te zetten in de verschillende beroepsomgevingen. Ook internationalisering is in de doelstellingen opgenomen. De commissie stemt hiermee in. Zij waardeert de duidelijke formulering en de wijze waarop de doelstellingen vertaald zijn naar de doelstellingen van de verschillende opleidingsonderdelen. Wel merkt de commissie op dat de doelstellingen niet altijd bekend zijn bij de studenten ondanks de geleverde inspanningen om de transparantie te bevorderen. Verder adviseert de commissie om op het niveau van de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen (faculteit) de toekomstvisie uit te werken in een duidelijk plan.

De commissie is tevreden over de domeinspecifieke eisen. De doelstellingen zijn op adequate wijze afgestemd op de eisen van (buitenlandse) vakgenoten en de behoeften van het beoogde beroepenveld. Ook de wetenschappelijke discipline en de internationale wetenschapsbeoefening komen aan bod. Verder stemmen de doelstellingen overeen met de internationale aanbevelingen van de WHO (World Health Organisation) en FIP (International Pharmaceutical Federation), en met de richtlijn 2005/36/EG van het Europees parlement en de raad (7 september 2005) voor de erkenning van beroepskwalificaties.

De commissie waardeert de volledigheid en duidelijkheid van de domeinspecifieke eisen. Wel adviseert de commissie om te blijven reflecteren over de verdere toespitsing van de doelstellingen van de verschillende masteropleidingen en afstudeerrichtingen binnen de faculteit. Ook kan de opleiding in de doelstellingen meer aandacht besteden aan kwaliteitssystemen en management-aspecten. Tot slot ziet de commissie mogelijkheden voor de opleiding om een grotere voortrekkersrol te vervullen in het kader van de nieuwe taakstelling van apotheker (KB 2009) met een groter accent op het verlenen van advies en het management van de praktijk, en op het belang van kwaliteitssystemen.

Programma

In het programma van de masteropleiding is kennisontwikkeling in mindere mate aanwezig, maar de commissie begrijpt dat dit door het grote aandeel van de stage minder evident is. Toch adviseert de commissie om de kennisontwikkeling in het programma verder op te volgen.

Pagina 3 van 8 Verder pleit de commissie ervoor de farmaco-epidemiologische aspecten in het curriculum nader uit te werken en deze te koppelen aan lopend onderzoek. Over de aandacht voor onderzoeksvaardigheden en onderzoeksattitudes in het programma is de commissie tevreden. Zij is lovend over de aandacht voor recente ontwikkelingen in het programma. Verder noteert de commissie enkele verbeterpunten zoals meer groepswerken met ruimte voor onderzoekscompetenties en een grotere betrokkenheid van ziekenhuizen bij de opleiding.

De doelstellingen zijn adequaat vertaald in het programma. De commissie mist echter enige methodiek in het proces om vanuit de doelstellingen een programma op te bouwen. Verder adviseert de commissie om per leerlijn verantwoordelijken aan te duiden. Ook pleit de commissie voor een grotere zichtbaarheid in het programma van de nieuwe rol van apotheker; de eerste goede aanzetten daartoe zijn al gegeven. Met de implementatie van de internationale dimensie in de doelstellingen is de opleiding op de goede weg.

De inhoudelijke samenhang van het programma voldoet. In het programma ligt de focus op de leerlijn 'Farmaceutisch Werkveld' met de 'Apotheekstage' als het sluitstuk. Als onderdeel van de masterproef lopen de studenten een klinische stage of een stage in een ziekenhuisapothek. Niettemin is verdere opvolging nodig om de samenhang op efficiënte wijze te kunnen blijven garanderen. Zoals eerder gesuggereerd, kan een verantwoordelijke per leerlijn hierin een cruciale rol vervullen.

De commissie stelt vast dat het programma studeerbaar is. Zij heeft vertrouwen in de kwaliteitsvolle aanpak van studietijdmetingen. De relatieve kleinschaligheid van de faculteit, het monitoraat en de studiebegeleiding, de spreiding van leerstof en opdrachten, en de goede afstemming van deadlines voor opdrachten zijn factoren die de studeerbaarheid bevorderen. Aandachtspunten voor de opleiding zijn de verschillen tussen de reële en begrote studietijd van struikelblokvakken, en de cyclus van studietijdmetingen.

Het programma sluit voldoende aan bij de kwalificaties van instromende studenten. De opleiding doet het nodige om de aansluiting te bevorderen. Zo organiseert de opleiding onder meer informatiesessies over de masterproef en voorbereidingsprogramma's voor studenten die niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoen. De commissie is ook lovend over de studietrajectbegeleiding.

Het programma voldoet met 120 studiepunten aan de decretaal vastgelegde eisen.

De afstemming tussen het didactisch concept, de doelstellingen en de werkvormen en onderwijsmiddelen is goed. Niettemin vindt de commissie een grotere mate van systematisering wenselijk met weloverwogen keuzes van werkvormen en onderwijsmiddelen. Een verdere onderwijsprofessionalisering van de staf kan daarbij behulpzaam zijn. De commissie is zeer te spreken over de vaardighedenapothek. Dit programmaonderdeel is goed uitgewerkt en biedt de mogelijkheid tot actief inoefenen van communicatievaardigheden. Verder waardeert de commissie de invulling van de stage maar zij ziet ook een aantal verbeterpunten. Andere aandachtspunten zijn het gebruik van authentieke bronnen en de kennismaking met de werkvelden.

De beoordeling en toetsing zijn voldoende afgestemd op de doelstellingen. Ook de transparantie en de organisatie zijn in orde. Studenten zijn tevreden over de variatie van evaluatievormen en het praktische verloop. Toch is ook hier verdere systematisering aan de orde. De commissie wijst in deze context opnieuw op het nut van een verantwoordelijke per leerlijn en de verdere professionalisering van de staf. Aandachtspunten zijn verder het evenwicht tussen mondelinge en schriftelijke examens en het belang van feedback.

De masterproef is op adequate wijze ingevuld. De bestudeerde masterproeven geven blijk van een analytisch en zelfstandig probleemoplossend vermogen op academisch niveau;

Pagina 4 van 8 zij weerspiegelen de algemeen kritisch-reflecterende en onderzoeksingesteldheid van de student. Verbeterpunten zijn de bekendmaking en het aanbod van onderwerpen, en een experimentele invulling van de masterproef (in samenwerking met de stageverlenende apothekers).

Inzet van personeel

De onderzoeksdeskundigheid in de staf is gegarandeerd. Stafleden zijn (inter)nationaal erkende deskundigen in hun specifieke vakgebied. Binnen de faculteit is ook een docent betrokken bij onderwijskundig onderzoek. De commissie vindt dit een uitstekend initiatief. Professionele ervaring en kennis van de beroepspraktijk worden ingebracht onder andere door (gast)docenten en via het netwerk van stagemeesters en projecten voor potentiële masterproeven. Wel suggereert de commissie om verdere aandacht te schenken aan de onderzoeksbasis en het onderwijs van farmaco-epidemiologie.

De omvang van het personeel – in totaal 45 waarvan 27 zelfstandig academisch personeel – is toereikend voor kwaliteitsvol onderwijs. De commissie wijst evenwel op een zekere kwetsbaarheid van de onderwijsondersteuning, ook gezien de stijgende studentenaantallen.

Alle relevante deskundigheden (vakinhoudelijk, onderwijskundig en didactisch, technisch, administratief en organisatorisch) zijn aanwezig. De commissie is tevreden over het aanbod van onderwijsprofessionalisering maar dit kan beter worden benut.

Voorzieningen

De materiële voorzieningen op campus Gasthuisberg zijn goed. Zoals reeds aangegeven, verdient de vaardighedenapotheek de waardering van de commissie. Wel is het zaak om de beschikbaarheid van practica-ruimten voor kleine groepen, en van computerlokalen en computers te bewaken gezien het toenemend aantal studenten.

De informatievoorziening en studiebegeleiding zijn goed geregeld. De opleiding neemt talrijke initiatieven om potentiële studenten goed voor te lichten; deze mogelijkheden worden echter niet ten volle benut. Tijdens de opleiding maken studenten wel goed gebruik van de aangeboden voorzieningen. De commissie is ook tevreden over de organisatie van de studentenmobiliteit. Met problemen kunnen studenten terecht bij een ombudsman. Zijn onafhankelijkheid bij bemiddelingsactiviteiten is een aandachtspunt.

Interne kwaliteitszorg

De commissie waardeert de oprichting van een facultaire onderwijsondersteuningscel (FOOC) met daarin een afvaardiging van de permanente onderwijscommissie. De commissie is ook lovend over het systeem van periodieke evaluaties. De uitkomsten van de evaluatieactiviteiten zijn de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen. Ook de opmerkingen van de vorige visitatiecommissie zijn duidelijk ter harte genomen.

Docenten en studenten zijn vertegenwoordigd in de organen voor kwaliteitszorg. Dat geldt ook voor stagemeesters. Toch verdient de betrokkenheid van medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld bij de interne kwaliteitszorg verdere aandacht. Een relatief kleine groep medewerkers levert grote inspanningen, maar de betrokkenheid van de overige medewerkers is eerder passief. Overige verbeterpunten zijn: opnieuw activeren van de FOOC, verhogen van de responsgraad voor evaluatieactiviteiten en verder formaliseren van de betrokkenheid van alle geledingen bij de kwaliteitszorg.

Afgestudeerden beschikken over een wetenschappelijke attitude en een kritische geest, en zijn in staat om nieuwe ontwikkelingen te interpreteren. De gemiddelde student komt in aanmerking voor onderzoekswerk als doctoraatsstudent. De ervaringen met de Erasmusstudenten die hun masterproef in het buitenland uitvoeren, zijn positief. Buitenlandse promotoren zijn enthousiast over de vaardigheden, kennis en werkhijver van studenten. Studenten geven aan goed voorbereid te zijn op het praktijkwerk in de apotheek. Niettemin adviseert de commissie om verder aandacht te besteden aan het verband met farmacologie en het uitbouwen van een onderzoeksgroep farmacologie gezien de eindterm '*grondige kennis van op evidentie gebaseerde farmacotherapie*'.

De commissie is zeer te spreken over de grote vooruitgang gemaakt op het gebied van uitgaande studentenmobiliteit en moedigt de opleiding aan ook de inkomende studentenmobiliteit blijvend te stimuleren. Verder waardeert de commissie het feit dat de competenties zijn getoetst aan de behoeften van het professionele veld. Alle afgestudeerden zijn werkend. De grote verscheidenheid aan stages garandeert dat elke afgestudeerde zicht heeft op de rol van apotheker in de diverse beroepssectoren.

Uit de cijfers tot de periode voor de invoer van de flexibilisering blijkt dat 67,5 % van de studenten dat zijn diploma behaalde, de opleiding afwerkte in de voorziene termijn. Respectievelijk 21,8 % en 8,5 % deed er een jaar en twee jaren langer over. Gemiddeld doet een student 5,44 jaar over de 5-jarige opleiding. Alle studenten die hun masterdiploma behaalden in 2008–2009 studeerden na twee jaar af. De commissie is tevreden over deze cijfers.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De NVAO besluit dat de opleiding voldoet aan de eisen gesteld in de Europese richtlijn 2005/36/EG.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	goed
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	goed
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	goed
		2.3 samenhang programma	goed
		2.4 studielast	goed
		2.5 toelatingsvoorwaarden	goed
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	goed
		2.8 beoordeling en toetsing	voldoende
		2.9 masterproef	goed
3 Inzet van personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	goed
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	goed
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	goed
		4.2 studiebegeleiding	goed
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	goed
		5.3 betrokkenheid	voldoende
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	goed
		6.2 onderwijsrendement	goed

Eindoordeel NVAO: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

6 Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Science in de farmaceutische zorg (master) van de Katholieke Universiteit Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de farmaceutische zorg (master) van de Katholieke Universiteit Leuven goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Leuven wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

(Op verzoek van de instelling wordt de afstudeerrichting Onderwijs van accreditatie uitgesloten.)

Den Haag, 21 februari 2012

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij brief van 7 februari 2012 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven
– adres instelling	Naamsestraat 22 bus 5000, 3000 Leuven
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	Master in de farmaceutische zorg
– specificatie	of Science
– niveau en oriëntatie	master
– studieomvang	120 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen	geen
– studietraject voor werkstudenten	geen
– vestiging opleiding	Leuven
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Farmaceutische wetenschappen
– bijkomende titel	geen